

Itsearviointi. Tein vain tehtävä 9, mutta tein sen hyvin. Minulle 3 pistettä harjoituksista 5.

9. Ohjelmistoja voidaan jakaa verkossa erilaisilla lisensseillä. Selvitä netistä, mitä lisenssejä ovat ja mitä tarkoittavat Creative Commons (eri versiot), Public domain ja Shareware. Pohdi näiden eroja ja yhtäläisyyksiä sekä mieti millä lisenssillä haluaisit jakaa omia ohjelmiasi. (3pistettä)

Creative Commons -lisensseillä annetaan käyttäjille vapauksia käyttä tuotosta tietyin ehdoin. Perusoikeuksia ovat:

CC = Creative commons

BY = by = tekijän nimi tulee mainita

ND = no derivatives = et saa muokata tuotosta

NC = non-commercial = ei saa käyttää kaupallisiin tarkoituksiin

CO = public domain = kuka vain saa käyttää miten vain

SA = share alike

= muokattuja versioita saa julkaista vain samalla lisenssillä

Näistä tehdään yhdistelminä eri lisenssit (CC-BY-SA, CC-BY-ND, CC-BY-NC, CC-BY-NC-SA, CC-BY-NC-ND).

Itse käytän lisenssiä CC-BY-SA, koska haluan antaa muille ihmisille mahdollisuuden käyttää tuotostani ja muokata sitä. Haluan myös kannustaa muita ihmisiä toimimaan samoin muita ihmisiä kohtaan. "Jokainen, joka apua saa, sitä joskus tajuu kans antaa", vai mitä? (Pave Maijanen, Pidä huolta -kappale).

- Tässä siis henkilökohtaisena todisteena syksyllä 2018 opettamani Euklidinen geometria -kurssin materiaalit:
<http://integraali.com/geometria/>
- Lähdetiedostot: <http://cs.uef.fi/~juhuusko/creative-commons/>

Public domain tarkoittaa sitä, että kuka tahansa saa käyttää tuotosta niin kuin haluaa. Luovutan esimerkiksi roskakoriin laittamani roskat public domain -lisenssillä muille ihmisille.

Public domain -lisenssissä on se huono puoli, että jos joku tekee tuotoksestasi paremman version, hän voi laittaa tuotokselle minkä tahansa lisenssin. Näin sinun tuotostasi voidaan käyttää muiden ihmisten kurittamiseen. Jos teet hienon viestintäsovelluksen ja julkaiset sen public domainissa, siihen voidaan lisätä vakoiluominaisuuksia ja sitten sovellusta voidaan käyttää ihmisten vakoiluun proprietaarisena ohjelmana. Ehkä tekemäsi tyyli on niin hieno, että ohjelmasta tulee suosittu. Tekemäsi hieno ohjelma muuttui ihmisten kuritusvälineeksi!

Wikipedia sanoo Sharewaresta: "Shareware on tietokoneohjelma, joka on ladattavissa ja käytettävissä maksuttomasti tietyin ehdoin tai rajoituksin." Tämähän sanoo, että ohjelma on melko huono, koska sitä ei voi käyttää kunnolla!

Wikipedia jatkaa "Tyypillisesti kyseessä on maksullisen ohjelman markkinoimiseksi tarjottava kokeiluversio, jota saa käyttää ilmaiseksi jonkin aikaa..." Tästä tulee mieleen, miten huumeidiileritkin tarjoavat ensimmäisiä annoksia ilmaiseksi - sitten kun käyttäjä on koukussa alkaa rahastaminen. Miksi ei vain olisi myynnissä hyviä ohjelmistoja, joita voisi käyttää vapaasti, jakaa ja muokata sen jälkeen kun ne on ostanut?

Parempi olisi käyttää vapaita ohjelmistoja, jotka kunnioittavat ohjelmiston käyttäjien vapauksia käyttäjä, jakaa ja muokata kyseistä ohjelmistoa!

DRM (digital restrictions management) on samanlainen systeemi. Vaikka ostat elokuvan, et omista sitä. Tällaiset tekniikat tulisi kieltää. Materiaalisia versioita tällaisesta huijaamisesta olisivat

- a) Myytävien hevosten sterilisointi - ostaja ei voisi käyttää hevosia enää siittämiseen (2. tapa on myydä muuleja).
- b) Sellaisen siemenviljan myynti, jonka siemenet itävät, mutta sadosta saadut siemenet eivät enää idä. Kun farmarit saataisiin huiputettua pois omavaraisuudesta ja käyttämään vain tällaisia siemeniä, heitä voitaisiin rahastaa hurjasti.